

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основи анотування й реферування перекладів»

на 2025/2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Панасенко Євгеній Олександрович
доктор філософії,
асистент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+095-545-10-87
Електронна адреса	postnovus@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Створення теоретичної бази, необхідної для подальшого удосконалення фахової компетенції майбутніх перекладачів, зокрема, навичок і умінь практичної перекладацької діяльності українською та англійською мовами у таких видах перекладу як анотативний та реферативний, а також формування фахових знань спеціаліста та умінь стискати текст, виділяючи основне у ньому, з використанням різних методів реферування та анотування.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 12 год., практичні заняття 28 год., самостійна робота 110 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; презентація домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; виконання та захист індивідуальних та групових методичних проєктів; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік.
Базові знання	Наявність широких знань з основної іноземної мови, теорії та практики перекладу.
Мова викладання	Англійська, українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення (ПР 1); - упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати	- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 2); - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3); - уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 4); - здатність працювати в команді та автономно (ЗК 5); - здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 6); - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 7); - здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 9);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
своїх досліджень державною та іноземною мовами (ПР 2); • застосовувати сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі (ПР 3); • оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних та непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування (ПР 4); • знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня (ПР 5); • аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці (ПР 7); • характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (ПР 9); • збирати й систематизувати мовні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПР 10); • здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПР 11); • дотримуватися правил академічної доброчесності (ПР 12); • доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються (ПР 13); • обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу (ПР 15); • планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження в конкретній філологічній галузі (ПР 17); • планувати, організовувати, реалізовувати та оцінювати власну викладацьку діяльність з перекладознавчих дисциплін у закладах освіти (ПР 18).	• здатність проведення досліджень на належному рівні (ЗК 11); • здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 12); • здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (СК 1); • здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки (СК 3); • здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (СК 4); • усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та / або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій (СК 5); • здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (СК 6); • здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (СК 7); • здатність реалізовувати викладацьку діяльність з перекладознавчих дисциплін у закладах освіти (СК 9); • здатність користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням, інформаційними та довідковими ресурсами з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності (СК 10); • здатність взаємодіяти й виконувати різні функції в команді під час вирішення професійних завдань (СК 12).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНОТУВАННЯ ТА РЕФЕРУВАННЯ		
Анотація та реферат як основні поняття загальної теорії бібліографії. Поняття «первинних» та «вторинних» документів. Поняття аналітико-синтетичної обробки документів:	Розбір текстів для анотування та реферування	Тексти для самостійної роботи

бібліографічний опис, анотація, реферат		
Сутність анотування та реферування. Анотація Поняття анотації. Класифікація анотацій. Функції анотацій Структура анотацій Загальні вимоги до написання анотацій Класифікація рефератів Функції реферату Структура реферату	Розбір текстів для анотування та реферування	Тексти для самостійної роботи
Автоматизація анотування та реферування Квазіреферування Формалізоване екстрагування. Анотаційний та реферативний переклад як різновиди науково-технічного перекладу. Анотаційний переклад. Реферативний переклад	Розбір текстів для анотування та реферування	Тексти для самостійної роботи
МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ЩОДО АНОТУВАННЯ ТА РЕФЕРУВАННЯ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ		
Етапи роботи із укладання анотації та реферату. План поаспектного аналізу документа під час реферування	Розбір текстів для анотування та реферування	Тексти для самостійної роботи
Основні способи реферативного викладу. Етапи виконання анотаційного перекладу	Розбір текстів для анотування та реферування	Тексти для самостійної роботи
Етапи виконання реферативного перекладу. Приклади написання анотації та реферату та виконання анотаційного та реферативного перекладу	Розбір текстів для анотування та реферування	Тексти для самостійної роботи

Інформаційні джерела

1. Вороніна К.В. Основи перекладацького анотування та реферування текстів різних типів і жанрів : навч. посібн. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. 120 с.
2. Карабан, В'ячеслав Іванович. Практикум із редагування англійських перекладів : навч. посіб. Київ : Київський університет, 2024. 231 с.
3. Мазурець О.В., Кліменко В.І., Живілік А.В. Аналіз сучасних методів автоматизації анотування та реферування текстів. 2015. 4 с. URL: <https://elar.khmnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6816/1/060.pdf>
4. Bui D.D.A., Del Fiol G., Hurdle J.F., Jonnalagadda S. Extractive text summarization system to aid data extraction from full text in systematic review development. Journal of biomedical informatics. №64. 2016. С. 265-272. URL: <http://surl.li/xyzexq>
5. Gambhir M., Gupta V. Recent automatic text summarization techniques: a survey. Artificial Intelligence Review. №47(1). 2017. С. 1-66. URL: <http://surl.li/ggpagf>
6. Geissinger J., Ingram W.A., Fox E.A. Teaching natural language processing through big data text summarization with problem-based learning. Data and Information Management. №4(1). 2020. С. 18-43. URL: <http://surl.li/ldwzgm>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Google Docs.
- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Основи анотування й реферування перекладів».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти;](#)
інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

Безпека освітнього середовища: [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1–3): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (3 балів); тестування (2 бали); поточна модульна робота (5 балів)	20
Модуль 2 (теми 4–6): відвідування занять (6 балів); захист домашнього завдання (4 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (2 бали); поточна модульна робота (8 балів)	50
Підсумковий контроль: залік	20
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській науковій конференції	10

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни
------	---	--